

Korduma kippuvad küsimused (EGFi määrus 2014–2020)

August 2019

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF)

Korduma kippuvad küsimused

Vastutuse välistamise klausel.....	5
Asjakohased dokumendid	5
Taotlusvorm.....	5
Lõpparuande struktuur ja koostamise juhend (kulude põhjendatuse selgitus)	5
1. TAOTLUSE ESITAJAD	5
1.1. Küsimus: Kes võivad EGFist toetust taotleda?.....	5
1.2. Küsimus: Kas piirkondlik või mõni muu asutus saab olla liikmesriigi volitatud esindaja EGFist toetuse taotlemisel?	5
2. GLOBALISEERUMISEL / KAUBANDUSEGA SEONDUVAL / FINANTS- JA MAJANDUSKRIISIL PÕHINEVAD KRITEERIUMID	5
2.1. Küsimus: Milliseid tõendeid peab liikmesriik esitama, et tõendada koondamiste või majandustegevuse lõpetamise seost maailmakaubanduses aset leidnud struktuurimuutuste mõjuga?	5
2.2. Küsimus: Milliseid tõendeid peab liikmesriik esitama, et tõendada koondamiste või majandustegevuse lõpetamise seost üleilmse finants- ja majanduskriisi jätkumise või uue finants- ja majanduskriisi ilmnemise mõjuga?	6
3. KOONDAMISED	7
3.1. Küsimus: Mis ajahetk on aluseks koondamise arvestamisel „vähemalt 500 koondamise“ hulka, nagu on nõutud EGF-i määruses?	7
3.2. Küsimus: Kas ajutise/tähtajalise lepinguga renditöötajad, kes töötasid koondamisi teostava ettevõtja juures ajal, mil see ettevõtja oma töötajaid koondas, võib lugeda „vähemalt 500 koondamise“ hulka?	7
3.3. Küsimus: Milliseid füüsilisest isikust ettevõtjaid võib lugeda „vähemalt 500 koondamise“ hulka?.....	8
3.4. Küsimus: Kas töötajad, kes on avaldanud soovi jääda ennetähtaegselt pensionile või kes on otsustanud vabatahtlikult töölt lahkuda, võib samuti lugeda „vähemalt 500 koondamise“ hulka?	8
3.5. Kuidas määrata kindlaks ettevõtja asukoht, kui ettevõtja töökohad asuvad liikmesriigi mitmes piirkonnas?	8
3.6. Küsimus: Kuidas saavad kaks või enam liikmesriiki esitada ühistaotluse, kui üks ja sama sündmus vallandab koondamislaine mitmes liikmesriigis?	8
3.7. Küsimus: Kas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) juures koondatud töötajaid võidakse EGFist toetada?	9
3.8. Küsimus: Kas artikli 4 lõike 1 punkti a alusel on EGFist võimalik toetada põhiettevõtja tarnijate või põhiettevõtjast sõltuvate alltöövõtjate poolt koondatud töötajaid ka juhul, kui põhiettevõtja töötajatega seoses taotlust ei ole esitatud?	9
3.9. Küsimus: Kas liikmesriik võib lisada EGF-i taotlusesse põhiettevõtja tarnija juures toimunud koondamised ka juhul, kui mitte kogu tarnija äritegevus ei olnud seotud selle põhiettevõtjaga, kelle kohta EGF-i taotlus esitatakse?	9

3.10.	Küsimus: Kas ettevõtja ja tema tarnijad võiksid saada artikli 4 lõike 1 punkti b alusel EGFi toetust juhul, kui nad tegutsevad samas sektoris?	10
3.11.	Küsimus: Kas taotluse võib esitada artikli 4 lõike 1 punkti b alusel, kui kõik selles nimetatud ettevõtjad kuuluvad samasse ettevõtjate gruppi?	10
3.12.	Küsimus: Mida tähendab artikli 4 lõikes 2 kasutatud väljend „väikesed tööturud“?	10
3.13.	Küsimus: Artikli 4 lõikes 2 on sätestatud, et „eriolukorras“ antud toetuste kogusumma ei tohi ületada 15 % fondi iga-aastasest maksimumsummast, samas kui „väikeste tööturgude“ puhul seda piirangut ei ole. Miks?	11
3.14.	Küsimus: Kas võiksite tuua näite „eriolukorra“ kohta?	11
3.15.	Küsimus: Kas 12 nädala pikkune ajavahemik ei ole liiga lühike, et koguda teavet kõigi töötajate kohta, kes vajaksid EGFi toetust?	11
3.16.	Küsimus: Kas liikmesriik võib esitada taotluse enne, kui lõpeb vaatlusperiood, mille liikmesriik oma taotluses on esitanud?	11
3.17.	Küsimus: Kas vaatlusperiood, mille jooksul 500 koondamist tuleb loendada, võib olla lühem kui neli või üheksa kuud?	12
4.	TOETUSESAAJAD, KELLE JAOKS VÕIDAKSE MEETMEID VÕTTA	12
4.1.	Küsimus: Kuidas peaksid toimima töötajad või füüsilisest isikust ettevõtjad, kes soovivad saada EGFi toetust?	12
4.2.	Küsimus: Kas töötajaid, kes koondati enne või pärast nelja- või üheksakuulist vaatlusperioodi, võidakse EGFi vahenditest toetada?	12
4.3.	Küsimus: Kas juhul kui koondatud töötaja leiab uue töökoha, võib teda ülejäänud rakendusperioodi ajaks koolitus- (ja muudes) meetmetes osalejate hulka arvestada?	12
4.4.	Küsimus: Artikli 6 kohaselt peavad töötajad olema koondatud (või peab nende tööleping olema lõppenud ilma et seda pikendataks), et neil tekiks õigus EGFi toetust saada. Kas sellised töötajad võivad saada passiivseid töötushüvitisi? Kas töötushüvitiste saamine muudab töötajad EGFi seisukohalt rahastamiskõlbmatuks, kuigi nad on töötud?	13
4.5.	Küsimus: Kas meetmetes osalevate töötajate arv võib olla suurem kui sihtrühma kuuluvate töötajate arv?	13
4.6.	Küsimus: Kas EGFi määrase artiklis 3 nimetatata töötud võivad saada EGFi toetust?	13
4.7.	Küsimus: Kas toetust võib anda ka NEET-noortele, kes on taotluse esitamise ajal üle 25-aastased?	13
4.8.	Küsimus: Kas NEET-noorte arv võib olla suurem, kui on meetmetes osalevate koondatud töötajate hinnanguline arv?	14
4.9.	Küsimus: Kas NEET-noored on endiselt toetuskõlblikud, kui noorte töötuse määr langeb pärast taotluse esitamist alla 20 %?	14
5.	TAOTLUSED: TEABELE KEHTIVAD NÕUDED	14
5.1.	Küsimus: Kas taotluses, mis hõlmab erinevaid piirkondi või alasid, tuleb kirjeldada neid kõiki või ainult koondamistest kõige rohkem mõjutatud piirkondi?	14
5.2.	Küsimus: Millist teavet nõutakse artikli 8 lõike 5 punktis j seoses menetlustega, mida tuleb järgida sotsiaalpartneritega konsulteerimisel?	14
5.3.	Küsimus: Kas liikmesriik võib tellida individuaalseid teenuseid, näiteks koolitust ja nõustamist, rakendusasutustelt ja kasutada neile tasumiseks EGFi saadud toetuse osa?	14

5.4.	Küsimus: Kes analüüsib EGFi toetuse saamiseks vormistatud taotlusi ja muid esitatud dokumente?	14
5.5.	Küsimus: Kas liikmesriigid võivad võtta ühendust komisjoni töötajaga, et arutada taotlusi, mida nad kavatsevad esitada või mille koostamine on pooleli?	15
5.6.	Küsimus: Milliseid ülesandeid täidavad EGFi kontaktisikud liikmesriikides?	15
6.	AJASTAMINE JA KESTUS	15
6.1.	Küsimus: Kas enne taotluse esitamise kuupäeva tehtud kulutused võivad olla rahastamiskõlblikud?	15
6.2.	Küsimus: Kas toetusesaajate toetamise aeg on piiratud? Teisisõnu, kas EGFi määruks on sätestatud, millal rahastamiskõlblikkusperiood lõpeb?	15
6.3.	Küsimus: Millal algab ja lõpeb meetmete rakendusperiood?	16
6.4.	Küsimus: Kui toetusesaaja saab EGFi rahalist toetust ettevõtluse alustamiseks, kas ta võib neid vahendeid kasutada pikema ajavahemiku jooksul kui 24 kuud pärast taotluse esitamist?	16
6.5.	Küsimus: Kas EGFi vahendite kasutamist võib pikendada 24-kuulise rakendusperioodi lõppedes, näiteks kui töötaja käib kursustel, mis jätkuvad pärast seda kuupäeva?	17
7.	EELARVE JA RAHASTAMINE	17
7.1.	Küsimus: Kas Euroopa Parlament ja nõukogu võivad tagasi lükata komisjoni esitatud ettepaneku EGFi vahendite kasutamiseks?	17
7.2.	Küsimus: Kas liikmesriigid võivad EGFi taotluse eelarvesse lisada halduskulusid?	17
7.3.	Küsimus: Mis kuupäevast alates tohib rahastada eelarves rakendusmeetmete jaoks ettenähtud kulusid?	17
7.4.	Küsimus: Oletame, et EGFi taotluse eelarves oli rakendusmeetmete kavandatav osakaal 4 %, aga meetmete rakendamise lõppedes on neile kulunud 7 %, sest muudele meetmetele kulutati vähem. Kas sel juhul vähendatakse rakendusmeetmetele eraldatavat lõppsummat 4%-ni?	18
7.5.	Küsimus: Kas EGFi raames võib anda rahalist toetust mõne koondatud töötajaid esindava asutuse meetmetele?	18
7.6.	Küsimus: Kas EGFi meetmepakett võib sisaldada ka passiivseid sotsiaalkaitsemeetmeid töötajate jaoks, kellele EGFi raames toetust taotletakse?	18
7.7.	Küsimus: Kas saaksite tuua konkreetseid näiteid passiivsete sotsiaalkaitsemeetmete kohta, mis ei ole EGFi raames rahastamiskõlblikud?	19
7.8.	Küsimus: Kas EGFi meetmepaketi rahalisi vahendeid on võimalik kasutada EGFi määruse artiklis 18 nõutud lõpparuande kaasrahastamiseks?	19
7.9.	Küsimus: Kas kõigi rakendusperioodi jooksul töötajate toetamiseks võetud meetmete eest peab rakendusperioodi lõpuks täies ulatuses makstud olema?	19
7.10.	Küsimus: Kas liikmesriigid võivad lisada individuaalsete meetmete paketi rahastamiskõlblikku ossa ka idufirma loomiseks või ettevõtlusega alustamiseks mõeldud mikrolaene?	19
7.11.	Küsimus: Kas töötajad, kellele antakse mikrolaenu EGFi individuaalse teenustepaketi osana, võivad laenu saada ka mõne muu ELi mikrolaenude kava alusel?	20
7.12.	Küsimus: Kas liikmesriik võib esitada EGFi toetuse saamiseks taotluse, milles on eraldi välja toodud aktiivsed tööturumeetmed, mida rahastab täielikult liikmesriik, ja samalaadsed meetmed, mida rahastab täielikult EGF?	20

7.13.	Küsimus: Kas liikmesriigi taotlus EGFi vahendite eraldamiseks võib hõlmata erasektori poolset kaasrahastamist?	20
7.14.	Küsimus: Kas liikmesriik võib kooskõlastatud individuaalse teenustepaketi rakendamisel vahendeid kuluartiklite vahel ümber jaotada?	20
7.15.	Küsimus: Kas projekti rakendusperioodi ajal võib eelarvesse lisada uusi meetmeid?	21
7.16.	Küsimus: Mis juhtub, kui liikmesriik ei ole lõpparuande esitamise ajaks kulutanud meetmepaketile vahendeid nii suures ulatuses, kui ta EGFi esitatud taotluses algselt prognoosis?	21
7.17.	Küsimus: Kas koolitusel kasutatavad kapitalikaubad, näiteks sülearvutid, videoprojektorid või fotoaparaadid on EGFi vahenditest kaasrahastamiseks kõlblikud?	21
8.	MENETLUSED JA TÄHTAJAD	22
8.1.	Küsimus: Kuidas esitatakse EGFi kaasrahastamise taotlus?	22
8.2.	Küsimus: Kas taotlus tuleb esitada mõneks kindlaks tähtajaks?	22
8.3.	Küsimus: Kui täpselt tuleb erinevaid ajavahemikke arvestada, st kui täpselt tuleb arvestada EGFi määruises sätestatud kuid ja nädalaid, nagu näiteks vaatlusperiood, 12 nädalat kuni taotluse esitamiseni, EGFi meetmete rakendamise või lõpparuande esitamise lõpptähtaeg?	22
8.4.	Küsimus: Kas liikmesriik võib anda lisateavet, kui ta on EGF toetuse saamiseks taotluse juba esitanud?	23
8.5.	Küsimus: Kui palju on Euroopa Liidul aega EGFi toetuse saamiseks esitatud taotluse kohta otsuse tegemiseks?	23
8.6.	Küsimus: Kas liikmesriigile saadetakse dokument, milles teda teavitatakse tähtaegadest ja kohustustest, mis tulenevad taotluse heakskiitmisest?	24
9.	TEAVITAMINE JA REKLAAM	24
9.1.	Küsimus: Kas komisjon ootab liikmesriikidelt mingit konkreetset teavitustegevust?	24
9.2.	Küsimus: Kas EGFi toetuse tutvustamiseks piisab, kui EGFi rahastatavatest meetmetest teavitatakse kohas, kus neid rakendatakse?	24
9.3.	Küsimus: Kas on võimalik tellida hindamisuuring (rahastatud meetmete mõju hindamine), kasutades selleks EGFi vahendeid vastavalt artikli 7 lõikele 4?	25
9.4.	Küsimus: Vastavalt artikli 7 lõikele 4 võib EGFi meetmepaketist rahastada haldus- ja kontrollimeetmeid. Kas võiksite tuua konkreetseid näiteid selle kohta, mis on haldusmeetmed ja mis kontrollimeetmed?	25
10.	HALDUSMEETMED, AUDIT JA HINDAMINE	25
10.1.	Küsimus: Kas struktuurifondide suhtes kohaldatavat haldus- ja kontrollisüsteemi kohaldatakse ka EGFi suhtes?	25
10.2.	Küsimus: Kas liikmesriigid võivad kasutada EGFi kontrollimisel ESFi omast erinevat auditeerimissüsteemi?	26
10.3.	Küsimus: Kas hindamine toob liikmesriigi jaoks kaasa palju tööd?	26
11.	ARUANNE JA LÕPETAMINE	26
11.1.	Küsimus: millal tuleb komisjonile esitada lõpparuanne?	26
11.2.	Küsimus: Millist teavet soovib komisjon saada lõpparuandes ja mis vormis tuleb aruanne esitada?	26
11.3.	Küsimus: Milliseid põhimõtteid tuleb järgida EGFi rahastatavate kulude põhjendatuse selgitamisel (artikli 18 lõike 1 punkt e)?	26

- 11.4. Küsimus: Milline teave peab olema kättesaadav pärast tegevuse lõpetamist?.....27
- 11.5. Küsimus: Kuidas komisjon EGFi juhtumi lõpetab?27

Vastutuse välistamise klausel

https://ec.europa.eu/info/legal-notice_en#disclaimer

Asjakohased dokumendid

[Määrus \(EÜ\) nr 1309/2013](#). ELT L 347/855 (20.12.2013)

[Määrus \(EL, Euratom\) 2018/1046](#). ELT L 193/1 (18.7.2018). Eelkõige artikkel 274.

Taotlusvorm

Taotlused EGFi toetuse saamiseks esitatakse [Euroopa Liidu fondihaldussüsteemi](#) (SFC) kaudu

Lõpparuande struktuur ja koostamise juhend (kulude põhjendatuse selgitus)

Aruanne EGFi kasutuselevõtu lõplike tulemuste kohta esitatakse SFC-s.

1. TAOTLUSE ESITAJAD

Küsimus: Kes võivad EGFi toetust taotleda?

Vastus: Toetust võivad taotleda ainult liikmesriigid. Taotluse esitamise võivad alata kohalikud või piirkonnas asuvad koondamisest mõjutatud sidusrühmad või koondamisuhtumiga seotud sotsiaalpartnerid või töötajad, kuid taotluse peab esitama liikmesriik ja allkirjastama liikmesriigi volitatud esindaja.

[Liikmesriiki esindab](#) tavaliselt vastav ministeerium või selle liikmesriigi alaline esindus Euroopa Liidu juures.

1.2. Küsimus: Kas piirkondlik või mõni muu asutus saab olla liikmesriigi volitatud esindaja EGFi toetuse taotlemisel?

Vastus: See on võimalik, aga sel juhul peab volitamine olema dokumenteeritud, ning kui komisjon nõuab, tuleb see volitus komisjonile esitada.

2. GLOBALISEERUMISEL / KAUBANDUSEGA SEONDUVAL / FINANTS- JA MAJANDUSKRIISIL PÕHINEVAD KRITEERIUMID

2.1. Küsimus: Milliseid tõendeid peab liikmesriik esitama, et tõendada koondamiste või majandustegevuse lõpetamise seost maailmakaubanduses aset leidnud struktuurimuutuste mõjuga?

Vastus: EGFi määruse kohaselt peab toetust taotlev liikmesriik esitama põhjendatud analüüsi, milles tõendatakse, kuidas koondamised või majandustegevuse lõpetamine on seotud maailma kaubanduses toimunud oluliste struktuurimuutuste või globaliseerumisest tingitud kohaliku, piirkondliku ja riigi tasandi majandustegevuse tõsise häirega. Tõendid peaksid võimaluse korral olema saadud tunnustatud ja usaldusväärsetest allikatest.

Liikmesriigid peaksid esitama konkreetseid statistilisi andmeid ja taustteavet tõendamaks, et koondamiste või majandustegevuse lõpetamise põhjuseks on vähemalt üks järgmistest teguritest:

1. ELi saabuva impordi oluline kasv ja/või
2. kaubavahetuse või teenustekaubanduse märkimisväärne muutus ELi kaubanduses ja/või
3. ELi turuosa järsk vähenemine konkreetsetes sektoris ja/või
4. majandustegevuse üleviimine ELi mittekuuluvasse riiki.

1., 2. ja 3. punkti all esitatava statistika saab alla laadida [Eurostati andmebaasist EASYCOMEXT](#) (impordi suurenemine ja kaubavahetuse muutus) või [Eurostati üldisest andmebaasist](#) (teenustekaubandus) (neis andmebaasides on andmed esitatud maksebilansistatistika järgi). Märgitakse, et kaubavahetuse statistika järgib NACE klassifikaatori asemel sageli HSi klassifikaatorit¹. Vastavustabel on esitatud [Eurostati RAMONi andmebaasis](#). 4. punkti all esitatava statistika saab uuringute olemasolu korral kokku panna konkreetsete uuringute alusel. Andmed, mis kajastavad töökohtade ümberpaigutamist ELi mittekuuluvatesse riikidesse, peaks näitama, et varem ELis toimunud majandustegevus (tootmine või teenustekaubandus) on asendunud tootmisega ELi mittekuuluvasse riiki.

Näitajate loetelu võib täiendada konkreetse juhtumi kohta esitatava üksikasjalikuma statistikaga. Suunistes on esitatud üldraamistik, mida võib igale konkreetsele juhtumile vastavalt kohandada. Seejuures võib [Euroopa Muutuste Seirekeskus \(EMCC\)](#) abistada komisjoni ja liikmesriike globaliseerumissuundumuste ja EGFi vahendite kasutamise hindamist hõlbustavate kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete analüüside tegemisel.

2.2. Küsimus: Milliseid tõendeid peab liikmesriik esitama, et tõendada koondamiste või majandustegevuse lõpetamise seost üleilmse finants- ja majanduskriisi jätkumise või uue finants- ja majanduskriisi ilmnemise mõjuga?

Vastus: EGFi määruse kohaselt peab toetust taotlev liikmesriik esitama põhjendatud analüüsi, milles tõendatakse, kuidas koondamised või majandustegevuse lõpetamine on seotud üleilmse finants- ja majanduskriisi jätkumise või uue finants- ja majanduskriisi ilmnemisega. Tõendid peaksid võimaluse korral olema saadud tunnustatud ja usaldusväärsetest allikatest (nt Eurostatilt või riiklikult statistikaasutuselt). Euroopa Muutuste Seirekeskus (EMCC) võib anda kasulikku teavet, mida taotlusele lisada.

Liikmesriigid peaksid esitama konkreetseid statistilisi andmeid ja taustteavet tõendamaks, et koondamiste või majandustegevuse lõpetamise põhjuseks on üleilmse finants- ja majanduskriisi jätkumine või uus finants- ja majanduskriis. See tähendab, et vaja on kriisi mõju näitavaid arvandmeid asjaomase sektori käibe ja kõnealuse piirkonna olukorra kohta kindlal ajavahemikul, samuti taustteavet selle kohta, kuidas tootmise või müügi mis tahes langus oli tingitud kriisist ning kuidas see asjaomaseid ettevõtjaid mõjutas.

¹ Kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteem (ehk harmoneeritud süsteem) on süsteem, mille alusel rahvusvahelises kaubavahetuses kaupu liigitatakse.

3. KOONDAMISED

3.1. Küsimus: Mis ajahetk on aluseks koondamise arvestamisel „vähemalt 500 koondamise“ hulka, nagu on nõutud EGFi määruises?

Vastus: EGFi määruise artiklis 5 on sätestatud viis võimalust, mille järgi võib ajahetke valida:

- (1) kuupäev, mil tööandja teavitab pädevat asutust kirjalikult² kavandatavast kollektiivsest koondamisest, või
- (2) kuupäev, mil tööandja esitab töötajale teate oma kavatsusest tööleping lõpetada (tööandja teeb seda tavaliselt (aga mitte tingimata) kirjalikus vallandamisteates),
- (3) töölepingu tegeliku lõpetamise või ettenähtud lõpu kuupäev, st ajahetk, mil töötaja töökohast tegelikult lahkub, või
- (4) kuupäev, mil lõpeb ajutise/tähtajalise lepinguga renditöötaja suunamine kasutajaettevõttesse, või
- (5) füüsilisest isikust ettevõtja puhul kuupäev, mil majandustegevus lõpetati ja mis on kindlaks määratud kooskõlas riigisise õigusaktide või haldusnormidega.

Kui taotlust esitav liikmeriik valib esimese võimaluse, peab ta esitama komisjonile lisateabe koondatud töötajate tegeliku arvu kohta juba enne, kui komisjon on lõpetanud taotluse hindamise selles osas, kas finantstoetuse andmise tingimused on täidetud.

Liikmesriik võib ühes taotluses kombineerida mitut võimalust, aga ta peab iga koondava ettevõtja puhul täpsustama, millist koondamiste arvestamise võimalust (või nende kombinatsiooni) on kasutatud.

3.2. Küsimus: Kas ajutise/tähtajalise lepinguga renditöötajad, kes töötasid koondamisi teostava ettevõtja juures ajal, mil see ettevõtja oma töötajaid koondas, võib lugeda „vähemalt 500 koondamise“ hulka?

Vastus: Jah. Ajutise/tähtajalise lepinguga renditöötajate puhul on selles olukorras tõenäoline, et töökoht koondamisi teostava põhiettevõtja juures on saadud töövahendusagentuuri kaudu. Sel juhul võib ajutise/tähtajalise lepinguga renditöötajad lugeda „vähemalt 500 koondamise“ hulka tingimusel, et nende leping agentuuriga on lõpetatud põhiettevõtja juures toimunud koondamiste tagajärjel. Seos koondamise ja agentuuriga lepingu lõpetamise vahel peab olema tõendatud.

Sellistel juhtudel arvestatakse neid töötajaid mitte üksnes koondamiste künnise kindlaksmääramisel, vaid nad lisatakse ka EGFi kaasrahastatavate meetmete rahastamiskõlblike toetusesaajate hulka.

² Kooskõlas nõukogu direktiivi 98/59/EÜ (kollektiivseid koondamisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) artikli 3 lõikega 1 (EÜT L 225/16, 12.8.1998) artikli 3 lõike 1 sätetega.

3.3. Küsimus: Milliseid füüsilisest isikust ettevõtjaid võib lugeda „vähemalt 500 koondamise“ hulka?

Vastus: Rahastamiskõlblik füüsilisest isikust ettevõtja on näiteks oma majandustegevust lõpetava ettevõtja juures töötav aednik või aknapesija. Suurettevõtja on sellised töötajad tavaliselt tööle võtnud sõltumatutena, kuid täistööajaga, ning olukorras, kus ettevõtja enam nende teenuseid ei vaja, kaotaksid nad oma töö ja peaksid lõpetama oma majandustegevuse. Teise näitena võib tuua ühes piirkonnas või teineteisega külgnevates piirkondades paikneva suurema hulga põllumajandusettevõtjaid, kes lõpetavad oma põllumajandustegevuse kaubanduslepingu mõju tõttu asjaomasele tootmissektorile või kriisi tagajärjel vähenenud nõudluse tõttu selliste põllumajandusettevõtjate toodangu järele.

3.4. Küsimus: Kas töötajad, kes on avaldanud soovi jääda ennetähtaegselt pensionile või kes on otsustanud vabatahtlikult töölt lahkuda, võib samuti lugeda „vähemalt 500 koondamise“ hulka?

Vastus: Töötajad, kes on avaldanud soovi jääda ennetähtaegselt pensionile või kes on otsustanud vabatahtlikult töölt lahkuda, võib lugeda „vähemalt 500 koondamise“ hulka, kui nad on vabatahtlikult nõustunud tööandja ettepanekuga lahkuda ja kui muud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid on täidetud. Sellised töötajad võib lisada rahastamiskõlblike toetusesaajate hulka ja neid võib toetada EGFi kaasrahastatavatest meetmetest juhul, kui nad soovivad leida uusi võimalusi tööturul osalemiseks.

3.5. Kuidas määrata kindlaks ettevõtja asukoht, kui ettevõtja töökohad asuvad liikmesriigi mitmes piirkonnas?

Vastus: Kui taotlus esitatakse artikli 4 lõike 1 punkti b kohaselt või artikli 4 lõike 1 punktile b tuginedes artikli 4 lõike 2 kohaselt, arvutatakse koondamised [NUTS 2 tasandi](#) ühe piirkonna või kahe külgneva piirkonna või rohkem kui kahe külgneva piirkonna lõikes ja eeldades, et kahe piirkonna peale kokku on koondatud 500 töötajat või füüsilisest isikust ettevõtjat. Seepärast on oluline koondatud töötajate arvutamise aluseks olevad piirkonnad korralikult kindlaks määrata.

Koondatud töötajate arvu arvutamisel kasutatav kriteerium on iga töötaja tavapärase töökoha asukoht sel ajal, kui see töötaja koondati. Ettevõtjal, kelle peakorter asub liikmesriigi pealinnas, võib olla harukontoreid mitmes piirkonnas. Harukontoreite töötajad võetakse koondamiste arvutamisel arvesse selles piirkonnas, kus paikneb asjakohane harukontor.

3.6. Küsimus: Kuidas saavad kaks või enam liikmesriiki esitada ühistootluse, kui üks ja sama sündmus vallandab koondamislaine mitmes liikmesriigis?

Vastus: Kui kahe naaberliikmesriigi külgnevates piirkondades koondatakse 500 või rohkem töötajat ja need koondamised toimuvad samas NACE rev 2 osas (st samas majandussektoris), võib EGFi määruse artikli 4 lõike 1 punkti b alusel kahes taotluses esitatud koondamised liita. Sel juhul võetakse toetuse taotlemiseks vajaliku künnise arvutamisel arvesse kahe piirkonna koondamiste arvu kokku, aga meetmed kavandatakse ja neid rakendatakse kummaski liikmesriigis eraldi.

Globaliseerumisega seotud sündmus, mille tagajärjel teatav liikmesriik võib esitada EGFi määruse artikli 4 lõike 1 punkti a kohase taotluse (st 500 või enam koondamist ühe liikmesriigi teatava ettevõtja juures) võib põhjustada koondamisi (sh tarnijate seas) ka mõnes teises liikmesriigis. Selliste koondamiste korral (juhul kui neid on alla 500) võib

taotluse esitada artikli 4 punkti 2 kohaselt, milles viidatakse eriolukorrale. Taotluse võib isegi esitada ainult üks liikmesriik, seda juhul, kui teine koondamistest mõjutatud liikmesriik otsustab, et ta ei taotle toetust.

EGFi taotlusvorm SFC-s võimaldab liikmesriikidel mis tahes kahe eraldi esitatud taotluse omavahelise seose selgelt esile tuua.

3.7. Küsimus: Kas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) juures koondatud töötajaid võidakse EGFi toetada?

Vastus: VKEdest koondatud töötajaid saab toetada EGFi neljal eri viisil.

- Kooskõlas artikli 4 lõike 1 punktiga a võib VKE juures toimuvad koondamised lisada liikmesriigi esitatavasse taotlusesse juhul, kui VKE on koondamisi teostava ettevõtja tarnija või toodab oma toodangut alltöövõtjana sellise ettevõtja jaoks ning kui töötajaid koondatakse globaliseerumise mõju tõttu või üleilmse majandus- või finantskriisi tagajärjel.
- Artikli 4 lõike 1 punkt b lisati määrusesse just selleks, et hõlmata VKEd, kes tegutsevad ühe piirkonna (või külgnevate piirkondade) konkreetses sektoris.
- Kooskõlas artikli 4 lõikega 2 võib EGFi toetust taotleda „väikeste tööturgude“ puhul (nt kui tegemist on kõrvalise ja hõredalt asustatud piirkonnaga või geograafiliselt isoleeritud piirkonnaga, nagu saar või mägedevaheline org) ja samuti „eriolukorras“ (kui „artikli 4 lõike 1 punktides a või b sätestatud sekkumiskriteeriumid ei ole täielikult täidetud, tingimusel et koondamistel on tööhõivele ja kohalikule majandusele tõsised tagajärjed“). Selle sätte alusel võidakse toetust anda ka VKEdest koondatud töötajatele.
- Kooskõlas artikli 4 lõikega 2, kui taotluse esitanud liikmesriik tõendab, et VKEd on piirkonnas peamine või ainus ettevõtjate liik ning taotlus hõlmab ainult või peamiselt VKEsid, võib taotlus erandkorras hõlmata VKEsid, mis tegutsevad (NACE Revision 2 jao tasandil määratletud) eri majandussektorites ja asuvad selles konkreetses piirkonnas.

3.8. Küsimus: Kas artikli 4 lõike 1 punkti a alusel on EGFi võimalik toetada põhiettevõtja tarnijate või põhiettevõtjast sõltuvate alltöövõtjate poolt koondatud töötajaid ka juhul, kui põhiettevõtja töötajatega seoses taotlust ei ole esitatud?

Vastus: EGFi määruse artikli 4 lõike 1 punktiga a on hõlmatud koondamised ettevõtja, tema tarnijate ja tootmisahela järgmise etapi tootjate (alltöövõtjate) juures. Et põhjendada EGFi toetuse taotluse esitamist, peab liikmesriik näitama, kuidas globaliseerumine või üleilmne finants- ja majanduskriis on põhiettevõtjat mõjutanud ning et tema tarnijate ja tootmisahela järgmise etapi tootjate juures toimunud koondamised on tingitud põhiettevõtja tegevusele mõju avaldanud globaliseerumise ning finants- ja majanduskriisi tagajärgedest. Liikmesriik võib otsustada põhiettevõtja juures toimunud koondamised taotlusesse lisamata jätta.

3.9. Küsimus: Kas liikmesriik võib lisada EGFi taotlusesse põhiettevõtja tarnija juures toimunud koondamised ka juhul, kui mitte kogu tarnija äritegevus ei olnud seotud selle põhiettevõtjaga, kelle kohta EGFi taotlus esitatakse?

Vastus: Sel juhul tuleb kindlasti näidata, et tarnija juures toimunud koondamised on otseselt seotud selle põhiettevõtja tegevusega, keda globaliseerumine või üleilmne

finants- ja majanduskriis on negatiivselt mõjutanud. Seda seost on lihtne näidata näiteks töötajate puhul, kelle töökoht asus põhiettevõtja valdustes.

3.10. Küsimus: Kas ettevõtja ja tema tarnijad võiksid saada artikli 4 lõike 1 punkti b alusel EGFi toetust juhul, kui nad tegutsevad samas sektoris?

Vastus: Sellisel juhul otsustab liikmesriik, kas kasulikum oleks esitada taotlus artikli 4 lõike 1 punkti a või artikli 4 lõike 1 punkti b alusel, seejuures tuleb arvestada, et vaatlusperioodi kestuse (vastavalt neli või üheksa kuud) ja muude asjaoludega seotud tingimused peavad olema täidetud.

Artikli 4 lõike 1 punkti a kohases taotluses (mille puhul vaatlusperiood on neli kuud) ei tehta vahet, millises majandussektoris tarnija tegutseb, ja sinna võib seega lisada tarnija juures koondatud töötajaid, kui tarnija tegutseb põhiettevõtjaga samas majandussektoris (nt kõik ettevõtjad tegutsevad autotööstuses) või kui tarnija kuulub põhiettevõtjast erinevasse sektoris (nt põhiettevõtja töötajaid toitlustav ettevõtja). Kirjeldatud lähenemisviisi puhul ei ole oluline ettevõtja piirkondlik asukoht ja seda saab rakendada isegi riigi tasandil. Samas enne või pärast neljakuulist vaatlusperioodi koondatud töötajaid künnise saavutamisel arvesse võtta ei saa, neid saab aga arvesse võtta EGFi kaasrahastatavate meetmete puhul.

Artikli 4 lõike 1 punkti b kohane taotlus (mille puhul vaatlusperiood on üheksa kuud) põhineb majandussektoritel ning see võimaldab samasse taotlusesse lisada samas sektoris (sama NACE rev 2 jagu) tegutsevaid ettevõtjaid tingimusel, et nad tegutsevad samas piirkonnas või kahes (või teatavatel tingimustel rohkem kui kahes) külgnevas NUTS 2 tasandi piirkonnas. Enne või pärast vaatlusperioodi koondatud töötajaid taotlusesse lisada ei saa.

3.11. Küsimus: Kas taotluse võib esitada artikli 4 lõike 1 punkti b alusel, kui kõik selles nimetatud ettevõtjad kuuluvad samasse ettevõtjate gruppi?

Vastus: Ei. EGFi esitatud taotlustes käsitatakse samasse ettevõtjate gruppi kuuluvaid ettevõtjaid ühe ja sama ettevõtja osana. Seetõttu tuleb samas ettevõtjate grupis toimunud koondamiste kohta esitada artikli 4 lõike 1 punkti a nõuetele vastav taotlus.

3.12. Küsimus: Mida tähendab artikli 4 lõikes 2 kasutatud väljend „väikesed tööturud“?

Vastus: Määruses „väikese tööturu“ mõistet määratletud ei ole. Näiteks tuuakse saared, mägedevahelised orud või kõrvalised ja hõredalt asustatud piirkonnad. Oma taotluses sellele kriteeriumile tuginevatel liikmesriikidel tuleb põhjendada, miks nad kõnealust tööturgu väikeseks peavad.

Tuleb aga meeles pidada, et määruses on täpsustatud, et eriolukorra kriteeriumit võidakse kohaldada isegi juhul, „kui [...] sätestatud sekkumiskriteeriumid ei ole täielikult täidetud“. Liikmesriik peab selgitama, millised kriteeriumid ei ole täielikult täidetud, ja esitama tõendid selle kohta, et juhtumi asjaolud on küllaltki sarnased tavapärastele kriteeriumidele.

3.13. Küsimus: Artikli 4 lõikes 2 on sätestatud, et „eriolukorras“ antud toetuste kogusumma ei tohi ületada 15 % fondi iga-aastasest maksimumsummast, samas kui „väikeste tööturgude“ puhul seda piirangut ei ole. Miks?

Vastus: Kuna seda „eriolukorraga“ seotud klauslit ei ole täpsemalt defineeritud, on liikmesriigi kohus põhjendada, miks ta konkreetset juhtumit eriolukorraks peab. Seetõttu otsustatigi selle klausli kohaldamist EGFi kogueelarve osas piirata.

3.14. Küsimus: Kas võiksite tuua näite „eriolukorra“ kohta?

Vastus: Eriolukord on näiteks see, kui liikmesriik on esitanud taotluse artikli 4 lõike 1 punkti b alusel (koondamised samas sektoris ja piirkonnas või kahes (teatavatel tingimustel rohkem kui kahes) külgnevas piirkonnas), kuid samas sektoris (sama NACE rev 2 jaos) jätkuvad koondamised küll samal põhjusel ja samas ajavahemikus, aga sedapuhku selle liikmesriigi teises piirkonnas, mis ei külgne eelmisega. Sel juhul võib hiljem koondatud töötajate kohta esitada EGFi taotluse artikli 4 lõike 2 alusel, tuginedes „eriolukorrale“.

Komisjon on eriolukorraks lugenud ka juhtumeid, kus koondamised ühe ettevõtja juures on toimunud eri koondamislainetena, ja kus liikmesriik võib olla otsustanud esitada nende koondamistega seonduvalt mitu eraldi taotlust. Kui koondamiste koguarv on üle 500, siis võib lugeda ühe koondamislaine eriolukorra erandi alla juhul, kui muud tingimused on täidetud.

Esineda võib ka muid asjaolusid ning asjaomane liikmesriik peab need taotluses esile tooma, et komisjon saaks olukorda hinnata.

Tuleb aga meeles pidada, et määrukses on täpsustatud, et eriolukorra kriteeriumit võidakse kohaldada isegi juhul, „kui [...] sätestatud sekkumiskriteeriumid ei ole täielikult täidetud“. Liikmesriik peab selgitama, millised kriteeriumid ei ole täielikult täidetud, ja esitama tõendid selle kohta, et juhtumi asjaolud on küllaltki sarnased tavapärastele kriteeriumidele.

3.15. Küsimus: Kas 12 nädala pikkune ajavahemik ei ole liiga lühike, et koguda teavet kõigi töötajate kohta, kes vajaksid EGFi toetust?

Vastus: EGFi määrukses on sätestatud, et liikmesriikidel on vajaliku teabe kogumiseks ja taotluse esitamiseks aega 12 nädalat. Taotlus peaks selles etapis olema võimalikult täielik. Kui komisjon küsib lisateavet, siis on liikmesriigil selle esitamiseks aega veel kuus nädalat (nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib seda aega veel kahe nädala võrra pikendada). Tuleb meeles pidada, et sellised ajalised piirangud on tingitud sellest, et vajadus koondatud töötajaid aidata on kiireloomuline.

3.16. Küsimus: Kas liikmesriik võib esitada taotluse enne, kui lõpeb vaatlusperiood, mille liikmesriik oma taotluses on esitanud?

Vastus: Ei. Vastavalt artikli 8 lõikele 1 peab liikmesriik esitama komisjonile taotluse 12 nädala jooksul alates artikli 4 lõikes 1 või lõikes 2 sätestatud sekkumiskriteeriumide täitumise kuupäevast. Seetõttu peab vaatlusperiood olema lõppenud enne taotluse esitamist. Liikmesriik võib otsustada, et kasutab taotluses lühemat vaatlusperioodi, kui koondamiste arvu täitumiseks ei ole vaatlusperioodi maksimaalne kestus vajalik.

3.17. Küsimus: Kas vaatlusperiood, mille jooksul 500 koondamist tuleb loendada, võib olla lühem kui neli või üheksa kuud?

Vastus: Jah. Need on maksimumperioodid, mille jooksul nõutav koondamiste arv peab olema täitunud. Kui liikmesriik eeldab, et taotlusse lisamist vajavaid koondamisi enam ei toimu, ning tingimusel, et on jõutud 500 koondamise künniseni, võib ta otsustada, et kasutab taotluses lühemat vaatlusperioodi.

4. TOETUSESAAJAD, KELLE JAKS VÕIDAKSE MEETMEID VÕTTA

4.1. Küsimus: Kuidas peaksid toimima töötajad või füüsilisest isikust ettevõtjad, kes soovivad saada EGFi toetust?

Vastus: Nad peaksid võtma ühendust oma liikmesriigi kontaktisikuga, kelle kontaktandmed on esitatud [EGFi veebilehel](#) lingi „Kuidas taotleda?“ all. Nad võivad kontakteeruda ka ametiühinguga, tööhõiveametiga või kohalike või piirkondlike ametiasutustega ning paluda, et nemad võtaksid esimesena EGFi kontaktisikuga ühendust.

4.2. Küsimus: Kas töötajaid, kes koondati enne või pärast nelja- või üheksakuulist vaatlusperioodi, võidakse EGFi vahenditest toetada?

Vastus: Töötajad, kes koondati enne või pärast neljakuulist vaatlusperioodi, mis on sätestatud **artikli 4 lõike 1 punktis a** (ühe ettevõtja ja tema tarnijate juures toimunud koondamised) või artikli 4 lõikes 2, milles tehakse erand artikli 4 lõike 1 punkti a kriteeriumitest, võivad EGFi toetust saada juhul, kui:

(1) nad koondati sama sündmuse tagajärjel, mis põhjustas vaatlusperioodil toimunud koondamised, ja

(2) nad koondati pärast kavandatud koondamiste üldist väljakuulutamist, kuid enne rakendusperioodi lõppu. Kui aga koondamised toimuvad rakendusperioodi lõpus, ei pruugi rahastamiskõlblikud toetusesaajad individuaalsetest meetmetest ajaliste piirangute tõttu täielikult kasu saada.

Määruses ei ole seda võimalust aga ette nähtud **artikli 4 lõike 1 punkti b** (koondamised samas sektoris ja piirkonnas või kahes või enamas külgnevas piirkonnas) alusel esitatud taotluse korral, sest kõnealuses artiklis on ette nähtud pikem, üheksa kuud kestev vaatlusperiood.

4.3. Küsimus: Kas juhul kui koondatud töötaja leiab uue töökoha, võib teda ülejäänud rakendusperioodi ajaks koolitus- (ja muudes) meetmetes osalejate hulka arvestada?

Vastus: Kui selline võimalus on juba taotluse esitamise ajal kavandatud, tuleks sellise korralduse üksikasju taotluses kirjeldada. Teatavale töötajate rühma kaasamisele suunatud programmi osana võidakse ühendada töö ja koolitus, mis võib tähendada seda, et juba koolituse käigus saavad töötajad mõningase töökogemuse või siis seda, et nad vajavad nõustamist ja juhendamist uuel töökohal tööd alustades või uue ettevõtte käivitamise etapis.

Töötaja on nõuetele vastav toetusesaaja kogu meetmete rakendusperioodi vältel isegi juhul, kui ta leiab uue töö. Kui töötaja saab koolitusel osaleda väljaspool oma tööaega

või kui teda saab uue ettevõtte loomisel aidata, on võimalik seda teha isegi pärast seda, kui töötaja on asunud tööle täis- või osaaajaga.

Juhul kui töötaja aga oma äsja leitud töö kaotab, on tal õigus osaleda pakutavates meetmetes kogu rakendusperioodi ajal ja täies ulatuses.

4.4. Küsimus: Artikli 6 kohaselt peavad töötajad olema koondatud (või peab nende tööleping olema lõppenud ilma et seda pikendataks), et neil tekiks õigus EGFi toetust saada. Kas sellised töötajad võivad saada passiivseid töötushüvitisi? Kas töötushüvitiste saamine muudab töötajad EGFi seisukohalt rahastamiskõlbmatuks, kuigi nad on töötud?

Vastus: Seni kuni töötajad vastavad EGFi määruse artiklis 6 sätestatud toetuse saamise kriteeriumidele, on neil õigus EGFi toetust saada. EGFi ei saa töötushüvitisi rahastada, kuid samas ei takista EGF liikmesriike maksmast selliseid hüvitisi töötajatele, keda toetatakse EGFi vahenditest rahastatavate aktiivsete tööturumeetmetega.

4.5. Küsimus: Kas meetmetes osalevate töötajate arv võib olla suurem kui sihtrühma kuuluvate töötajate arv?

Vastus: Jah. Meetmetes osalevate töötajate arv võib olla suurem kui sihtrühma kuuluvate töötajate arv. Kuid meetmetes osalevate töötajate arv ei tohi olla suurem kui rahastamise nõuetele vastavate töötajate arv.

Heakskiitmise menetlusega määratud ja rakendusotsuses sätestatud eelarve kogusummat ei muudeta isegi juhul, kui meetmetes osalevate töötajate arv on oodatust suurem.

4.6. Küsimus: Kas EGFi määruse artiklis 3 nimetatata töötud võivad saada EGFi toetust?

Vastus: Jah, on üks erikategooria. Teatud asjaoludel saab EGFi taotluse esitamisel arvestada NEET-noori (mittetöötavaid ja mitteõppivaid noori). Erandina artiklist 2 võivad liikmesriigid osutada NEET-noortele individuaalseid teenuseid, mis moodustavad osa EGFi taotluses esitatud teenustest. NEET-noored peavad taotluse esitamise ajal olema alla 25-aastased või kui liikmesriik nii otsustab, siis alla 30-aastased. Taotlusesse lisatavaid NEET-noori võib olla kõige rohkem sama palju, kui on sihtrühma kuuluvaid toetusesaajaid. Esmajärjekorras tuleks taotlusesse lisada need noored, keda on koondatud või kes on oma majandustegevuse lõpetanud. Seda erandit kohaldatakse üksnes juhul, kui vähemalt mõni töötaja on koondatud NUTS 2 tasandi piirkonnas, kus noorte töötuse määr on vähemalt 20 % (kõige uuemate kättesaadavate aastaandmete põhjal) ja kui NEET-noored elavad selles piirkonnas.

4.7. Küsimus: Kas toetust võib anda ka NEET-noortele, kes on taotluse esitamise ajal üle 25-aastased?

Vastus: Jah. Artikli 6 lõikes 2 on sätestatud, et toetust võib anda alla 25-aastastele NEET-noortele, või kui liikmesriigid nii otsustavad, siis alla 30-aastastele NEET-noortele. Liikmesriigid võivad anda EGFi toetust kuni 30-aastastele NEET-noortele isegi juhul, kui nad otsustavad noorte tööhõive algatuse jaoks kehtestada 25-aastase vanusepiiri.

4.8. Küsimus: Kas NEET-noorte arv võib olla suurem, kui on meetmetes osalevate koondatud töötajate hinnanguline arv?

Vastus: Ei. NEET-noorte arv võib olla kõige rohkem sama suur, kui on hinnanguliselt sihtrühma kuuluvate ja meetmetes osalevate töötajate arv.

4.9. Küsimus: Kas NEET-noored on endiselt toetuskõlblikud, kui noorte töötuse määr langeb pärast taotluse esitamist alla 20 %?

Vastus: Jah. NEET-noored on EGFi toetuse saamiseks kõlblikud, kui vähemalt mõni töötaja on koondatud NUTS 2 tasandi piirkonnas, kus noorte töötuse määr on taotluse esitamise ajal vähemalt 20 % (kõige uuemate kättesaadavate aastaandmete põhjal). Isegi kui noorte töötuse määr pärast taotluse esitamist langeb, ei muutu NEET-noorte toetuskõlblikkus.

5. TAOTLUSED: TEABELE KEHTIVAD NÕUDED

5.1. Küsimus: Kas taotluses, mis hõlmab erinevaid piirkondi või alasid, tuleb kirjeldada neid kõiki või ainult koondamistest kõige rohkem mõjutatud piirkondi?

Vastus: Komisjonil on vaja analüüsida koondamiste mõju kohaliku haldusüksuse, piirkonna ja riigi majandusele ning hinnata, kas taotluses kavandatud meetmed on realistlikud, sihipärased ja sobivad. Taotluse esitav liikmesriik peab kirjeldama koondamiste mõju konkreetsele alale, kirjeldades selle olulisemaid tunnusjooni taotluse seisukohalt ning eeskätt seda, kuidas koondamised ala mõjutavad ja millised alternatiivsed töövõimalused on seal juba olemas või loomisel.

5.2. Küsimus: Millist teavet nõutakse artikli 8 lõike 5 punktis j seoses menetlustega, mida tuleb järgida sotsiaalpartneritega konsulteerimisel?

Vastus: Liikmesriigid peavad kinnitama, et nad on konsulteerinud koondatud töötajate esindajate või sotsiaalpartneritega, ning esitama nende konsultatsioonide kuupäevad ja üksikasjad. Komisjoni huvitavad eelkõige konsultatsioonid, mille käigus käsitleti EGFi kaasrahastatavate meetmete paketti. Tuleks välja tuua ka muud sidusrühmad (nt kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused), ning märkida, kuidas neid on kaasatud või kavatakse kaasata.

5.3. Küsimus: Kas liikmesriik võib tellida individuaalseid teenuseid, näiteks koolitust ja nõustamist, rakendusasutustelt ja kasutada neile tasumiseks EGFi saadud toetuse osa?

Vastus: Jah. Individuaalseid teenuseid võivad osutada spetsialiseerunud rakendusasutused, nt koolitusasutused. Taotluses tuleks need asutused ära näidata. Taotluse rahastamise kavas tuleb esitada teenuse maksumus töötaja kohta ning kontrollijälje tagamiseks peab akrediteeritud asutus talletama arved koos töötajate nimekirjaga, kellele teenust osutati, ja teenuse osutamise kuupäevadega.

5.4. Küsimus: Kes analüüsib EGFi toetuse saamiseks vormistatud taotlusi ja muid esitatud dokumente?

Vastus: Esialgse analüüsi teostavad Euroopa Komisjoni talitused. Seejärel esitab komisjon rahastamisettepaneku eelarvepädevale asutusele (st Euroopa Parlamendile ja nõukogule), kes võib komisjoni ettepaneku heaks kiita või tagasi lükata.

5.5. Küsimus: Kas liikmesriigid võivad võtta ühendust komisjoni töötajaga, et arutada taotlusi, mida nad kavatsevad esitada või mille koostamine on pooleli?

Vastus: Komisjon on vägagi selle poolt, et liikmesriigid võtaksid tema töötajatega ühendust juba taotluse kavandamise või koostamise etapis. Sellised kontaktid tulevad kasuks nii liikmesriigile kui ka komisjonile ning aitavad vähendada taotluste töötlemiseks ja heakskiitmiseks kuluvat aega. Varajased konsultatsioonid ja mõttevahetus konkreetse juhtumi rahastamiskõlblikkuse ja taotluse esialgsete kavandite üle aitavad liikmesriigil ette valmistada ametlikku taotlust, mis sisaldab kõiki komisjoni poolt nõutavaid elemente. Seetõttu pakuvad komisjoni töötajad meeleldi oma abi ja juhendavad liikmesriike ametliku taotluse koostamisel; nad on valmis vastama teabepäringutele ja osalema kohtumistel, et suurendada rahastamiskõlblike taotluste arvu. Kontaktisik: EMPL-EGF@ec.europa.eu

5.6. Küsimus: Milliseid ülesandeid täidavad EGFi kontaktisikud liikmesriikides?

Vastus: EGFi kontaktisik on EGFi meetmete riiklik koordinaator oma liikmesriigis. Ta on isik, kelle poole huviline esimesena pöördub, kui ta soovib küsida asjaomase liikmesriigi varasemate, praeguste ja kavandamisel olevate EGFi juhtumite kohta. Üheskoos moodustavad kontaktisikud ametliku [eksperdirühma](#), mis koguneb kaks korda aastas ja mille ülesandeks on abistada liikmesriike EGFi määruse rakendamisel.

6. AJASTAMINE JA KESTUS

6.1. Küsimus: Kas enne taotluse esitamise kuupäeva tehtud kulutused võivad olla rahastamiskõlblikud?

Vastus: Jah. Kulutused on rahastamiskõlblikud alates kuupäevast, mil liikmesriik alustab EGFi rakendamiseks vajalikku tegevust või hakkab koondatud töötajatele osutama individuaalseid teenuseid, mida ta edaspidi komisjonile esitatavas taotluses kirjeldab ja mida hakatakse rahastama kõnealuse taotluse raames. Seega võib alguskuupäev olla mis tahes kuupäev, mis järgneb ajahetkele, mil liikmesriigi ametiasutused on saanud koondamistest teada, ning see on peaaegu alati enne seda kuupäeva, kui taotlus komisjonile saadetakse.

Kõik kulutused on taotluse esitanud liikmesriigi vastutusel seni, kuni ELi eelarvepädev asutus (st Euroopa Parlament või nõukogu) on oma otsusega taotluse heaks kiitnud. Kui liikmesriik seda soovib, siis teatatakse talle eelnevalt otsuse vastuvõtmise kuupäev.

6.2. Küsimus: Kas toetusesaajate toetamise aeg on piiratud? Teisisõnu, kas EGFi määruks on sätestatud, millal rahastamiskõlblikkusperiood lõpeb?

Vastus: Jah. EGFi toetuse andmise aeg on määrusega piiratud. Määruks on sätestatud, et EGFi vahendid tuleb ära kasutada 24 kuu jooksul taotluse esitamise kuupäevast. Erandkorras ja vastavalt artikli 16 lõikele 4 võivad liikmesriigid otsustada, et kavandatud meetmetega alustamise kuupäeva lükatakse kolm kuud edasi, sel juhul algab meetmete rakendusperiood edasilükkamisel määratud kuupäeval ja lõpeb 24 kuud pärast seda.

Teenuseid (või meetmeid) võib jätkata pärast 24-kuulise perioodi lõppu, aga neid ei saa enam EGFi vahenditest kaasrahastada. 24-kuulise perioodi jooksul osutatud teenuste (või võetud meetmete) eest tuleb maksta enne komisjonile lõpparuande esitamist (6 kuud pärast rakendusperioodi lõppu).

Erandina ja juhul kui toetusesaaja omandab haridust kaks aastat või kauem kestva õppekava alusel või osaleb koolitusel, mis kestab kaks aastat või kauem, võib (üksnes) kõnealuse õppemaksu EGFi kaasrahastatavate vahendite hulka arvestada kuni kuupäevani, mil tuleb esitada artikli 18 kohane lõpparuanne ja tingimusel, et see õppemaks on tasutud enne lõpparuande esitamise tähtaega. Selle sätte kohta saab täpsemalt lugeda küsimuse 6.5 vastusest.

EGFi määрусega ei ole lõppkuupäeva pikendamist ette nähtud.

6.3. Küsimus: Millal algab ja lõpeb meetmete rakendusperiood?

Vastus: EGFi määрусega artikli 14 ja artikli 16 lõike 4 kohaselt võib rakendusperiood alata:

- taotluse ametliku esitamise kuupäeval või
- hiljemalt kolm kuud pärast taotluse esitamise kuupäeva, juhul kui taotluse esitanud liikmesriik valib taotluses toetusmeetmete rakendamiseks hilisema alguskuupäeva, või
- enne taotluse esitamist, juhul kui liikmesriik hakkab taotluses kirjeldatud kulusid kandma juba enne taotluse esitamist; tavaliselt tehaksegi nii.

Enne valitud kuupäeva kantud kulud ei ole rahastamiskõlblikud.

On oluline meeles pidada, et kõik kulutused, mis on tehtud enne seda, kui ELi eelarvapädev asutus (st Euroopa Parlament või nõukogu) on oma otsusega taotluse heaks kiitnud, on taotluse esitanud liikmesriigi vastutusel.

Seega võib rakendusperiood olla erineva pikkusega: kui see periood algab taotluse ametliku esitamise kuupäeval või kolm kuud pärast seda kuupäeva,³ nagu on sätestatud EGFi määрусega artikli 16 lõikes 4, siis kestab see periood täpselt 24 kuud. Teisalt, kui taotluse esitanud liikmesriik hakkab kavandatud kulusid kandma enne seda, kui ta taotluse esitab, ning taotlus kiidetakse hiljem ELi eelarvapädeva asutuse otsusega heaks, siis võib tegelik rakendusperiood kesta kauem kui 24 kuud.

6.4. Küsimus: Kui toetusesaaja saab EGFi rahalist toetust ettevõtluse alustamiseks, kas ta võib neid vahendeid kasutada pikema ajavahemiku jooksul kui 24 kuud pärast taotluse esitamist?

Vastus: Toetus, mida antakse ühele isikule majandustegevuse alustamiseks füüsilisest isikust ettevõtjana, idufirma asutamiseks või tegutseva ettevõtte ülevõtmiseks, ei tohi ületada 15 000 eurot. Liikmesriigid kirjeldavad oma taotlustes tingimusi, millele toetusesaajad peavad vastama, enne kui neile saab toetuse välja maksta (igal juhul tuleb uus ettevõtte luua enne rakendusperioodi lõppu). Kui rahaline toetus makstakse täielikult välja enne ettevõtte asutamist, võivad lõplikud toetusesaajad jätkata vahendite kasutamist pärast rakendusperioodi lõppu. Kui rahalist toetust makstakse tagantjärele, kohaldatakse küsimuse 7.9 sätteid.

Vahendite tegelik väljamakse lõplikule toetusesaajale peab aga olema dokumenteeritud EGFi auditeerimise võimaldamiseks. Liikmesriigi audiitorid võivad

³ Kuna alguskuupäeva edasilükkamist kasutatakse harva, siis järgmiste küsimuste puhul sellele võimalusele eraldi ei osutata.

küsitleda ka toetusesaajat, et selgitada välja, kas vahendeid kasutati kokkulepitud aja jooksul ja selleks ettenähtud eesmärgil.

6.5. Küsimus: Kas EGFi vahendite kasutamist võib pikendada 24-kuulise rakendusperioodi lõppedes, näiteks kui töötaja käib kursustel, mis jätkuvad pärast seda kuupäeva?

Vastus: Ei, on vaid üks erand: õppemaksud, mida makstakse hariduse omandamise või koolitusel osalemise eest, kus õppetöö kestab kaks aastat või kauem, on rahastamiskõlblikud kuni kuupäevani, mil tuleb esitada lõpparuanne, ja tingimusel, et need õppemaksud on enne seda kuupäeva tasutud. Esiteks välistatakse seeläbi mis tahes muud õppimisega seonduvad kulud, nt õppematerjalide ja transpordikulud. Teiseks, kui lõpparuande kuupäev jääb akadeemilise perioodi, näiteks semestri või veerandi sisse, ja kui selle perioodi eest tuleb maksta täies mahus, siis on proportsionaalselt rahastamiskõlblik vaid õppemaksu see osa, mis tasutakse lõpparuande esitamise kuupäevale eelneva perioodi eest. Seda nõuet kohaldatakse kõigi haridust omandavate või koolitusel osalevate toetusesaajate suhtes, kes õpivad kaks aastat või kauem, olenemata sellest, kui kaua toetusesaaja juba õppinud on, st seda kohaldatakse isegi nende toetusesaajate suhtes, kes on just oma õpinguid alustanud.

7. EELARVE JA RAHASTAMINE

7.1. Küsimus: Kas Euroopa Parlament ja nõukogu võivad tagasi lükata komisjoni esitatud ettepaneku EGFi vahendite kasutamiseks?

Vastus: Jah. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad komisjoni ettepaneku vastu võtta või tagasi lükata, samuti on neil õigus küsida komisjonilt lisateavet. Praktikas ei ole eelarvepädevad asutused seni siiski ühtegi neile esitatud taotlust tagasi lükanud, kuid küsimusi on küsitud enamiku ettepanekute kohta.

7.2. Küsimus: Kas liikmesriigid võivad EGFi taotluse eelarvesse lisada halduskulusid?

Vastus: Jah. EGFi määruse artikli 7 lõikes 4 on sätestatud, et liikmesriigid võivad oma kavandatud eelarvesse lisada nii kooskõlastatud individuaalse teenustepaketi, mida kavatakse rahastada, kui ka selle paketi rakendamiseks vajalikud meetmed, st ettevalmistus-, haldus-, teavitamis- ja reklaami- ning kontrolli- ja aruandlusmeetmed.

Kõigi nende kuluartiklite puhul kehtib sama kaasrahastamise määr. Rakendusmeetmete osakaal võiks moodustada umbes 4% kogu eelarvest. Veidi suurem protsendimäär on lubatud juhul, kui liikmesriik on seda nõuetekohaselt põhjendanud. Taotluses tuleb esitada kavandatavate halduskulude ülevaade. Nii teavitamine kui ka kontroll ja aruandlus on EGFi kaasrahastatavate meetmete rakendamisel kohustuslikud, taotluselt eeldatakse, et asjakohased summad on ette nähtud kõigi nende kuluartiklite jaoks.

7.3. Küsimus: Mis kuupäevast alates tohib rahastada eelarves rakendusmeetmete jaoks ettenähtud kulusid?

Vastus: Rakendusmeetmetega, nt ettevalmistus- või andmete kogumise meetmetega seonduvad kulud on rahastamiskõlblikud alates kuupäevast, mil liikmesriik EGFi kaasrahastatavate meetmete rakendamisega seonduvaid kulusid kandma hakkab. Isegi juhul, kui neis punktides kirjendatud meetmeid rakendatakse enne ametliku taotluse esitamist, tuleb nende kohta koguda kontrollitavaid tõendeid. Kõige varasem

kuupäev selliste kulude puhul on kuupäev, mil esimest korda teatati koondamistest, mis toimuma hakkavad (nt koondava ettevõtja avaldatud pressiteade).

Kuupäev, alates millest liikmesriik neid halduskulusid kandma hakkab, peab olema taotluses märgitud, ja sellele kuupäevale osutatakse komisjoni ettepanekus ja rakendusotsuses. Enne seda kuupäeva kantud kulud ei ole rahastamiskõlblikud.

7.4. Küsimus: Oletame, et EGFi taotluse eelarves oli rakendusmeetmete kavandatav osakaal 4 %, aga meetmete rakendamise lõppedes on neile kulunud 7 %, sest muudele meetmetele kulutati vähem. Kas sel juhul vähendatakse rakendusmeetmetele eraldatavat lõppsummat 4%-ni?

Vastus: Ei. EGFi vahendite kasutuselevõtu kulud määratakse kindlaks ELi eelarvepädevate asutuste (Euroopa Parlament ja nõukogu) otsusega. EGFi kaasrahastatava meetmepaketi rahastamiskõlblikud kulud, mis lõpparuandes esitatakse, kiidetakse heaks, kuid halduskulude osakaalu suurenemist raamatupidamisaruande üldmahus tuleb nõuetekohaselt selgitada ja põhjendada.

7.5. Küsimus: Kas EGFi raames võib anda rahalist toetust mõne koondatud töötajaid esindava asutuse meetmetele?

Vastus: Jah. Kui need meetmed on otseselt seotud koondatud töötajate aitamisega mõne konkreetse EGFi juhtumi raames, siis on need rahastamiskõlblikud ja lisaks teretulnud. Rahalist toetust võib anda ka selleks, et luua järelevalveorgan, kelle ülesanne on konkreetse koondamisjuhtumiga seotud meetmete koordineerimine kogu nende meetmete rakendamise ajal. Sedalaadi tegevuse võib liigitada omaette meetmena või siis rahastamistabeli lahtrisse „haldusmeetmed“. Taotluses tuleks esitada vastavad andmed.

7.6. Küsimus: Kas EGFi meetmepakett võib sisaldada ka passiivseid sotsiaalkaitsemeetmeid töötajate jaoks, kellele EGFi raames toetust taotletakse?

Vastus: Ei. EGFi määruse artikli 7 lõikes 2 on sätestatud, et EGFi raames ei saa kaasrahastada passiivseid sotsiaalkaitsemeetmeid. See keeld hõlmab ka töötushüvitisi, mis ei ole otseselt seotud aktiivsete tööturumeetmetega, samuti ennetähtaegse vanaduspensioni maksmist.

Artikli 7 lõike 1 punktis b on sätestatud, et EGFi meetmete alla võivad kuuluda teatavad piiratud ajavahemiku vältel võetavad meetmed, nagu tööotsimistoetus, liikuvustoetus või toetus elukestva õppe meetmetes ja koolitusmeetmetes osalejatele. Neid toetusi kaasrahastatakse üksnes sel ajal, kui rahastamise nõuetele vastav toetusesaaja osaleb EGFi meetmepaketis sisalduvate aktiivsete tööturumeetmete tegevuses. Ajaliselt piiratud toetuste rahastamiskõlblikkus sõltub ka sellest, kas rahastamise nõuetele vastav toetusesaaja osaleb eelnimetatud toetuste maksmise ajal aktiivsete tööturumeetmete tegevuses.

Artikli 7 lõike 1 kohaselt ei tohi taotluses kavandatud toetused ja hüvitised (nt mis tahes otse makstud summad toetusesaajale või töötajale, v.a ettevõtte loomise toetus, mille jaoks on kehtestatud omaette piirmäär) ületada 35 % kooskõlastatud individuaalse teenustepaketi teenuste kogumaksumusest. Seda protsenti kohaldatakse ka lõpparuandes esitatavate finantsnäitajate suhtes.

7.7. Küsimus: Kas saaksite tuua konkreetseid näiteid passiivsete sotsiaalkaitsemeetmete kohta, mis ei ole EGFi raames rahastamiskõlblikud?

Vastus: EGFi raames toetuseks kõlbmatute passiivsete sotsiaalkaitsemeetmete näiteks võib tuua sellised juhud, kus koondatud töötaja saab toetust olenemata sellest, kas ta valmistub aktiivselt uut töökohta otsima. Siia kuulub ka tööst ilmajäämisel sissetuleku säilimine ja toetus, mis ei sõltu sellest, kas töötaja osaleb EGFi poolt kaasrahastatavate meetmete tegevuses, samuti ennetähtaegsete vanaduspensionide maksmiseks tehtavad kulud.

7.8. Küsimus: Kas EGFi meetmepaketi rahalisi vahendeid on võimalik kasutada EGFi määruse artiklis 18 nõutud lõpparuande kaasrahastamiseks?

Vastus: Jah. Kõik halduskulud on rahastamiskõlblikud kuni lõpparuande esitamise kuupäevani. Seepärast ongi rakendusotsusega nende punktide jaoks eraldi tähtsajad määratud.

7.9. Küsimus: Kas kõigi rakendusperioodi jooksul töötajate toetamiseks võetud meetmete eest peab rakendusperioodi lõpuks täies ulatuses makstud olema?

Tegevus kui selline peab toimuma rakendusperioodil. Tasumata arveid võib maksta pärast seda perioodi, kuid kõik arved peavad olema makstud enne lõpparuande esitamist (kuus kuud pärast rakendusperioodi lõppu).

Kui rahalist toetust majandustegevuse alustamiseks füüsilisest isikust ettevõtjana, idufirma asutamiseks või tegutseva ettevõtte ülevõtmiseks makstakse tagantjärele, st kui makse on rakendusperioodi jooksul ettevõtte asutamisel tekkinud kulude hüvitamine, võib rahalise toetuse maksta välja kuue kuu jooksul pärast rakendusperioodi lõppu, nagu on selgitatud eelmises lõigus. Kui rahaline toetus makstakse täielikult välja enne ettevõtte asutamist, peab toetus olema toetusesaajale välja makstud enne rakendusperioodi lõppu.

Rakendusperioodi järgselt tekkivaid kulusid EGFi vahenditest kaasrahastada ei saa, erandiks on õppemaksud (aga mitte õppimise ajal lisanduvad kulud), mida makstakse hariduse omandamise või koolitusel osalemise eest, kus õppetöö kestab kaks aastat või kauem, ja mis on rahastamiskõlblikud kuni kuupäevani, mil tuleb esitada lõpparuanne. Täpsem teave selle kohta on esitatud küsimuse 6.5 all.

7.10. Küsimus: Kas liikmesriigid võivad lisada individuaalsete meetmete paketi rahastamiskõlblikku ossa ka idufirma loomiseks või ettevõtlusega alustamiseks mõeldud mikrolaene?

Vastus: Mikrolaenude rahastamine on rahastamiskõlblik, kuid vahendid selleks on piiratud. Näiteks võib tuua EGFi rakendusperioodi ajal tehtud mikrolaenude intressimaksud, mis tahes nõustamiskulud või õiguskulud, äriplaani kulud jne. Kuna kõik kulud peavad olema tekkinud rakendusperioodil (st laen peab olema nii välja makstud kui ka tagasi makstud enne selle perioodi lõppu), siis ei ole EGFi vahendite eraldamise seisukohast laenude rahastamine praktiline. Ettevõtlusega alustamise või ettevõtte ülevõtmise jaoks on EGFi raames võimalik anda selle asemel rahalist toetust.

7.11. Küsimus: Kas töötajad, kellele antakse mikrolaenu EGFi individuaalse teenustepaketi osana, võivad laenu saada ka mõne muu ELi mikrolaenude kava alusel?

Vastus: Selleks et välistada ELi rahastamisvahendite topeltrahastamise riske (EGFi määruse artikli 9 lõige 5), tuleks kahest ELi rahastamisallikast (kaas)rahastatavaid ja idufirmade loomiseks (ettevõtlusega alustamiseks) antavaid mikrolaene kasutada selliste idufirmade täiesti erinevate tegevuste toetamiseks. Kuna olukorrad on alati erinevad, siis soovitame tungivalt, et liikmesriigid konsulteeriks vastavate komisjoni töötajatega enne, kui nad kavandavad rohkem kui ühest ELi rahastamisvahendist rahastatavate mikrolaenude kasutamise.

7.12. Küsimus: Kas liikmesriik võib esitada EGFi toetuse saamiseks taotluse, milles on eraldi välja toodud aktiivsed tööturumeetmed, mida rahastab täielikult liikmesriik, ja samalaadsed meetmed, mida rahastab täielikult EGF?

Vastus: Ei. Liikmesriigid peavad esitama EGFi jaoks ühise meetmete paketi ning taotlema EGFi kaasrahastamist täispaketile. Kõiki meetmed, mida liikmesriik plaanib ise rahastada, tuleks taotluses kirjeldada, aga EGFi toetuse saamiseks esitatud meetmepaketti neid lisada ei tohi.

7.13. Küsimus: Kas liikmesriigi taotlus EGFi vahendite eraldamiseks võib hõlmata erasektori poolset kaasrahastamist?

Vastus: Jah. See on lubatud, kuivõrd EGFi määruks ei ole täpsustatud, millest peab liikmesriigi osamakse koosnema. Samas ei tohi erasektori vahendeid sarnaselt riiklikele vahenditele kasutada selliste kulude rahastamiseks, mis on kohustuslikud riiklike õigusaktide või kollektiivlepingute alusel. Erasektori poolt kaasrahastatavatele vahenditele kehtivad samad auditi- ja kontrollinõuded nagu riigi kaasrahastatavatele vahenditele.

7.14. Küsimus: Kas liikmesriik võib kooskõlastatud individuaalse teenustepaketi rakendamisel vahendeid kuluartiklite vahel ümber jaotada?

Vastus: Jah, see on teatavate põhimõtete järgimise korral lubatud. Kooskõlastatud individuaalset teenustepaketti rakendades on liikmesriikidel lubatud vahendeid taotluses esitatud erinevate kuluartiklite vahel ümber jaotada tingimusel, et heakskiitmismenetluse käigus kindlaks määratud ja rakendusotsuses sätestatud rahalise toetuse kogusummat ei ületata. Komisjon eeldab, et liikmesriik teavitab enne rakendusperioodi lõppu komisjoni ja esitab läbivaadatud eelarve, selgitades iga ümberjaotamist, seda eriti juhul, kui nende muudatuste tagajärjel suurenevad ühe või mitme (rakendusotsuses sätestatud) eelarverea kulud üle 20 %.

Vahendeid võib ümber jaotada kooskõlastatud individuaalse teenustepaketi raames või rakendusmeetmete (näiteks ettevalmistus-, haldus-, kontrollimeetmed jne) raames või isegi nende kahe üldkategorია vahel, kuid eeldusel, et ümberjaotamisel järgitakse usaldusväärse finantsjuhtimise ja proportsionaalsuse põhimõtteid ning alusmääruse sätteid. Lisateave on esitatud küsimuste 7.2 ja 7.4 all.

Liikmesriigid peavad lõpparuandes üksikasjalikult selgitama, miks rakendusperioodi jooksul ümberjaotamisi tehti.

7.15. Küsimus: Kas projekti rakendusperioodi ajal võib eelarvesse lisada uusi meetmeid?

Vastus: Meetmete rakendamise etapis võib seda teha vajaduse korral vahetult pärast taotluse esitamist (need muudatused võib liikmesriik lisada vastusesse, mille ta esitab komisjonile, kui komisjon on taotlenud lisateavet). Pärast seda uusi meetmeid paketti enam lisada ei saa, sest ettepanek, mis esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule otsuse tegemiseks, on juba vastuvõtmiseks esitatud.

Kui Euroopa Parlament ja nõukogu on ettepaneku vastu võtnud, võtab komisjon vastu rakendusotsuse, mis edastatakse liikmesriigile. Rakendusotsuses on sätestatud vastuvõetud meetmed koos vastava eelarvega, rakendusperiood ja lõpparuande esitamise kuupäev.

Määruse artikli 16 lõikes 5 on sätestatud, et rakendamise ajal võib liikmesriik teha komisjonile ettepaneku artikli 7 lõike 1 punktides a ja c loetletud meetmete muutmiseks rahastamiskõlblikke meetmeid lisades, ent tingimusel, et selline muutmine on nõuetekohaselt põhjendatud ning heaks kiidetud rahalise toetuse kogusummat ei ületata. Komisjon hindab liikmesriigi ettepanekut ja kui ta sellega nõustub, võtab ta vastu rakendusotsuse muudatuse ning teatab sellest liikmesriigile. EGFi määrmises ei ole ette nähtud artikli 7 lõike 1 punktis b osutatud meetmete muutmist.

7.16. Küsimus: Mis juhtub, kui liikmesriik ei ole lõpparuande esitamise ajaks kulutanud meetmepaketile vahendeid nii suures ulatuses, kui ta EGFi esitatud taotluses algselt prognoosis?

Vastus: Määruse artikli 22 kohaselt palutakse liikmesriigil talle eraldatud eelarastatavate toetussummade seni kasutamata osa tagasi maksta summas, mis on märgitud liikmesriigi esitatud selgituses, milles põhjendatakse kulusid.

Kui liikmesriik on saanud loa oma märkused esitada, võtab komisjon vastu liikmesriigile adresseeritud rakendusakti, milles ta kirjeldab oma arvutusi ja nõuab, et liikmesriik maksaks EGFi toetuse kulutamata summad (kui neid on) tagasi.

7.17. Küsimus: Kas koolitusel kasutatavad kapitalikaubad, näiteks sülearvutid, videoprojektorid või fotoaparaadid on EGFi vahenditest kaasrahastamiseks kõlblikud?

Vastus: Jah, neid võib EGFi vahenditest kaasrahastada, kuid rahastamiskõlblikud on need esemed üksnes selles osas, kus kulumine saab lugeda EGFi meetmete rakendamise käigus ilmnenud kulumiks.

Ühe või mitme EGFi kaasrahastatava meetme raames koolitusseadmena kasutatud kapitalikaupu, näiteks sülearvuteid, videoprojektoreid või fotoaparaate, võib pidada meetme rakendamisega otseselt seotud varustuseks. Eeldusel, et kõnealune varustuse hulka kuuluv ese on maha kantud riiklike maksu- ja raamatupidamiseeskirjade kohaselt, võib varustuse kulumine selle osa, mis on vastavuses konkreetse EGFi meetme kestusega, lisada EGFi arvete hulka. Kontrollijäljed peavad olema selged ja korrektselt dokumenteeritud.

Näide: ühe koolitusel kasutatava seadme ostuhind on 800 eurot ja selle seadme amortisatsiooniperiood riiklike raamatupidamiseeskirjade kohaselt on neli aastat (st kulumine igas kuus on: 800 eurot / 48 kuud = 16,7 eurot). Juhul kui seda koolitusseadet kasutati ühe (või mitme) EGFi koolitusmeetme raames ja 20 kuu jooksul, siis 16,7 eurot x 20 kuud = 334 eurot ning selle summa võib kanda EGFi raamatupidamisarvestusse.

8. MENETLUSED JA TÄHTAJAD

8.1. Küsimus: Kuidas esitatakse EGFi kaasrahastamise taotlus?

Vastus: EGFi taotlus tuleb esitada [SFC2014](#) süsteemis, kus on üleval vastav veebipõhine taotlusvorm. Palun pöörduge EGFi kontaktisiku poole, kellel Teie liikmesriigis on õigus seda vormi täita ja kes võib selle vormi komisjonile esitamiseks kinnitada.

Kasulik on saata ka e-kiri komisjoni e-posti aadressil EMPL-EGF@ec.europa.eu, siis on ka asjaomase koordamisjuhtumiga tegelev töötaja informeeritud, et uus taotlus on ametlikult esitatud.

8.2. Küsimus: Kas taotlus tuleb esitada mõneks kindlaks tähtajaks?

Vastus: Hilisem kuupäev taotluse esitamiseks („taotluste esitamise lõppkuupäev“) arvutatakse välja järgmiselt (vt EGFi määruse artikli 8 lõige 1):

- nelja- või üheksakuuline vaatlusperiood, mille jooksul toimusid rahastamiskõlblikud koondamised,
- pluss 12 nädalat taotluse ettevalmistamiseks.

Pärast seda kuupäeva esitatud taotlusi ei võeta arvesse.

8.3. Küsimus: Kui täpselt tuleb erinevaid ajavahemikke arvestada, st kui täpselt tuleb arvestada EGFi määruuses sätestatud kuid ja nädalaid, nagu näiteks vaatlusperiood, 12 nädalat kuni taotluse esitamiseni, EGFi meetmete rakendamise või lõpparuande esitamise lõpptähtaeg?

Vastus: Ajavahemik, mis kestab **12 nädalat** ja on ette nähtud taotluse ettevalmistamiseks ja esitamiseks (vt EGFi määruse artikli 8 lõige 1), algab nelja- või üheksakuulise vaatlusperioodi **viimasel päeval** ja lõpeb 12 nädalat hiljem **samal nädalapäeval**. Näide: kui vaatlusperioodi viimane päev on **neljapäev**, 6. oktoober 2016, on taotluse esitamise lõpptähtaeg **neljapäev**, 29. detsember 2016.

Nelja- või üheksakuulist vaatlusperioodi (vt EGFi määruse artikkel 4) arvutatakse **kuupäevast kuupäevani** – näiteks: alates 7. juunist 2016 kuni 7. oktoobrini 2016. Erandid: kui kuus ei ole sama arv päevi, näiteks: alates 31. oktoobrist 2016 kuni 28. veebruarini 2017 (mitte 31. veebruarini).

Taotluse esitamisele järgnev **24-kuuline** rakendusperiood (vt EGFi määruse artikli 16 lõige 4) arvutatakse jällegi kuu kaupa – näiteks: kui taotluse esitamise kuupäev on 16. detsember 2016, siis rakendusperioodi viimane päev on 16. detsember 2018.

Sama kehtib **6-kuulise** ajavahemiku arvutamise puhul (vt EGFi määruse artikli 15 lõige 1), mis on ajavahemik, mil liikmesriigid peavad esitama lõplikud rakendusaruanded – näiteks: kui rakendusperioodi viimane päev on 16. detsember 2018, siis tähendab see seda, et aruande esitamise lõpptähtaeg on 16. juuni 2019.

Erandid: Kui lõpparuande kuupäev langeb laupäevale, pühapäevale või riigipühale, siis lükkub aruande esitamise tähtaeg järgmisele tööpäevale (nt nädalavahetusele järgnevale esmaspäevale või riigipühale järgnevale tööpäevale).

Eespool kirjeldatud kuude ja nädalate arvestuse aluseks olevad põhimõtted on võetud nõukogu 3. juuni 1971. aasta määrusest (EMÜ, Euratom) nr 1182/71.

8.4. Küsimus: Kas liikmesriik võib anda lisateavet, kui ta on EGF toetuse saamiseks taotluse juba esitanud?

Vastus: Jah, enamikul juhtudel peab ta seda tegema. Kui liikmesriik on taotluse esitanud, siis on komisjonil kaks nädalat aega lisaküsimuste esitamiseks kõigi punktide kohta, mida ei ole taotluses piisavalt selgitatud. Seejärel on liikmesriigil kuus nädalat aega neile küsimustele vastamiseks (EGFi määruse artikli 8 lõiked 2 ja 3). Pärast seda tähtaega hindab komisjon taotlust talle kättesaadava teabe põhjal.

Liikmesriigile vastuste esitamiseks antud kuuenädalast tähtaega võib pikendada veel kahe nädala võrra (EGFi määruse artikli 8 lõige 3), kui liikmesriik saadab komisjonile taotluse, milles ta selgitab lisaaja tarvidust.

8.5. Küsimus: Kui palju on Euroopa Liidul aega EGF-i toetuse saamiseks esitatud taotluse kohta otsuse tegemiseks?

Vastus: Kui komisjon on liikmesriigilt vastused saanud ja kui muu teabe esitamise / edasiste vastuste saatmise tähtajad on möödas, siis hindab komisjon taotlust ja valmistab ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu tehtava otsuse ettepaneku. Seda tuleb teha kaheteist nädala jooksul alates kuupäevast, mis oli määratud liikmesriigile vastuste esitamiseks.

Tavapärane ajakava on seega järgmine:

nelja- või üheksakuune vaatlusperiood, mille alusel liikmesriik koondamisi arvestab; 12 nädalat, mille vältel liikmesriik taotluse ette valmistab ja esitab; kaks nädalat, mille vältel komisjon puuduva teabe kohta küsimusi esitab; kuus nädalat, mille vältel liikmesriik puuduva teabe esitab; 12 nädalat, mille vältel komisjon otsuse ettepanekut koostab ja selle ettepaneku vastu võtab.

Harvadel juhtudel võib seda tähtaega pikendada.

- Kui komisjon saab taotluse keeles, mis tuleb lasta tõlkida, siis algab see ajavahemik päevast, mil komisjoni kirjaliku tõlke osakond on tõlke esitanud.
- Kui liikmesriik on esitanud nõuetekohased põhjendused selle kohta, miks komisjoni küsimustele on raske vastata kuue nädala jooksul, siis võib vastamise tähtaega pikendada kaks nädalat.
- Kui komisjon erandjuhul ei suuda hindamist 12 nädala jooksul lõpule viia, siis peab ta kirjalikult selgitama, miks sedalaadi probleem ilmnes.

Kui mitmesugused komisjoni enda osakonnad on komisjoni ettepaneku eelnõu puudutava konsulteerimise käigus oma arvamuse esitanud, palutakse liikmesriigil kavandatud eelarve viimast korda läbi vaadata juhaks, kui mõni hinnanguline näitaja on vahepeal muutunud. Seda tehakse, kui ettepanek on vastuvõtmiseks valmis, seega vahetult enne ettepaneku tõlkimist kõigisse ELi keeltesse.

Pärast taotluste hindamist esitab komisjon eelarvepädevatele asutustele (Euroopa Parlamendile ja nõukogule) ettepaneku EGF-i vahendite kasutuselevõtmiseks tehtava otsuse kohta. Eelarvepädevatel asutustel on seejärel taotluse sisu heakskiitmiseks aega üks kuu ja sellega paralleelselt asjakohaste vahendite eraldamise heakskiitmiseks kuus nädalat. Kui eelarvepädevad institutsioonid on otsuse vastu võtnud, siis maksab komisjon liikmesriigile rahalise toetuse välja ühe 100 %-se eelrahastamismaksena üldjuhul

15 tööpäeva jooksul. Kogu protsess alates taotluse esitamisest kuni makse tegemiseni võtab seega tavaliselt aega umbes 28 nädalat ehk seitse kuud.

Euroopa Parlament ja nõukogu otsus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

8.6. Küsimus: Kas liikmesriigile saadetakse dokument, milles teda teavitatakse tähtaegadest ja kohustustest, mis tulenevad taotluse heakskiitmisest?

Vastus: Jah. Komisjon võtab vastu otsuse, millega antakse liikmesriigile rahalist toetust (rakendusotsus). See on allkirjastatud originaal, mis saadetakse asjaomase liikmesriigi alalisele esindajale Brüsselis ja mis on koostatud vastavas riigikeeles. Rakendusotsuses on sätestatud konkreetse juhtumiga seonduvate meetmete rakendamise tähtajad, aruandlus- ja hindamiskohustused ning selles esitatakse ka kavandatud meetmete hinnanguline eelarve, samuti hinnanguline osalejate arv. Rakendusotsuses nimetatud eelarve kogusumma makstakse liikmesriigile tavaliselt täies ulatuses välja 15 päeva jooksul pärast seda, kui Euroopa Parlament ja nõukogu on vastu võtnud otsuse EGFi kasutuselevõtmise kohta.

Liikmesriik peab tingimata kõiki määruses sätestatud ja rakendusotsuses viidatud tingimusi täitma. Liikmesriik peab otsuse põhjalikult läbi lugema ja juhul kui rakendusotsuses on vigu, viivitamata komisjoniga ühendust võtma, et need vead saaks parandatud.

9. TEAVITAMINE JA REKLAAM

9.1. Küsimus: Kas komisjon ootab liikmesriikidelt mingit konkreetset teavitustegevust?

Vastus: EGFi määruse artiklis 12 lõikes 1 on täpsustatud, keda tuleb teavitada, ja on kehtestatud ka teabe nähtavuse nõue. Asjaomane liikmesriik peab pakkuma teavet EGFi ja sellest kaasrahastatavate meetmete kohta ning tagama, et EGFi panus oleks ühiskonnas nähtav ja esile tõstetud. Liikmesriik valib võimalikest teavitusvahenditest need, mis sobivad kõige paremini riiklikku konteksti.

Veebisaidi loomine on hea teavitusvahend, sest see võimaldab koondada kogu teabe ning edastada seda asjaomastele töötajatele, sotsiaalpartneritele, meediale ja avalikkusele. Komisjon julgustab liikmesriike kasutama ka EGFi tavapäraseid reklaamikandjaid, nagu plakateid, videoklippe, infolehti jne.

Liikmesriigid võivad korraldada konverentsi, näiteks EGFi meetmete rakendusperioodi lõppfaasis, et tõsta teadlikkust EGFi ja selle meetmetega saavutatud tulemustest. Konverentsi võib korraldada kohalikul või piirkondlikul tasandil või rahvusvahelise, kuid igal juhul tuleks saavutada hea meediakajastus.

Teavitustegevuse ja reklaammaterjalide kulusid võib EGFi rakendamise halduskulude osana katta EGFi kaasrahastatavast eelarvest. Küsimuste 7.2 – 7.4 all võib asjaomase eelarve kohta leida rohkem teavet.

9.2. Küsimus: Kas EGFi toetuse tutvustamiseks piisab, kui EGFi rahastatavatest meetmetest teavitatakse kohas, kus neid rakendatakse?

Vastus: Kui kõik töötajad käivad tööl samas kohas, on tutvustava plakati ülespanek väga tähtis, aga sõltuvalt asjaoludest oleks soovitatav rohkem pingutada. Töötajaid tuleks võimaluse korral ka individuaalselt teavitada. Näiteks võiks kõigil teabematerjalidel / trükistel / voldikutel / plakatitel olla liikmesriigi valitud EGFIGa seonduv logo ja lühike

tutvustus, milliseid meetmeid fond kaasrahastab. Samuti tuleks nimetada EGFi vastaval veebisaidil. Liikmesriikide ametiasutused peaksid suhtlema ajakirjandusega, tagama kajastused televisioonis, kutsuma kokku sotsiaalpartnerid, korraldama konverentsi jne. Nende meetmete jaoks kavandatud eelarves tuleks vastavaid vajadusi arvestada. Auditikäigul kontrollitakse, kas EGFi toetust on hästi kajastatud ja kuidas seda on tehtud.

[EGFi teabeleht](#) ja muud reklaammaterjalid (kõigis ELi ametlikes keeltes) on kättesaadavad [EGFi veebisaidil](#) (vt väljaanded ja dokumendid).

9.3. Küsimus: Kas on võimalik tellida hindamisuuring (rahastatud meetmete mõju hindamine), kasutades selleks EGFi vahendeid vastavalt artikli 7 lõikele 4?

Vastus: Jah, see on võimalik ja komisjon soosib seda. Uuringu eelarve tuleb taotlusesse kirja panna ja uuring tuleb teha enne lõpparuande esitamise tähtaega ning esitada komisjonile lõpparuande osana.

9.4. Küsimus: Vastavalt artikli 7 lõikele 4 võib EGFi meetmepaketist rahastada haldus- ja kontrollimeetmeid. Kas võiksite tuua konkreetseid näiteid selle kohta, mis on haldusmeetmed ja mis kontrollimeetmed?

Vastus: Haldusmeetmete all peetakse silmas programmi juhtimist, üldist järelevalvet, juhendite koostamist, selle tagamist, et vahendid jõuaksid õigete inimesteni ja et meetmeid rakendatakse. Haldamine ulatub ministeeriumidest nn rohujuure tasandini, kus meetmeid tegelikult ellu viiakse.

Kontrollimine tähendab hea seismist selle eest, et kõik korralikult toimiks. See hõlmab auditeerimiskorra kehtestamist ja nõutavate kontrollide läbiviimist, jällegi kõrgemast tasandist kõige madalamani.

10. HALDUSMEETMED, AUDIT JA HINDAMINE

10.1. Küsimus: Kas struktuurifondide suhtes kohaldatavat haldus- ja kontrollisüsteemi kohaldatakse ka EGFi suhtes?

Vastus: Ehkki liikmesriigid otsustavad ise, kuidas nad EGFi haldavad, võib nende jaoks siiski struktuurifondide haldusasutuste kasutamine mugavaks osutuda. Selleks on mitu põhjust:

- (1) liikmesriik ei taotle EGFi toetust kuigi tihti, seetõttu ei ole eraldi struktuuri loomine mõttekas;
- (2) kuna liikmesriik peab tagama Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) ja Globaliseerimisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF) vastastikuse täiendavuse, võib sellest olla kasu, kui ESFi haldusasutus vastutab ka EGFi haldusmeetmete eest või kui nende kahe asutuse vahel on tihedad sidemed;
- (3) kui haldus- ja kontrollisüsteem on ühised, saab ESFi süsteemi audititulemusi kasutada ka EGFi puhul,

ESFi süsteemi kasutamisel tuleb süsteemi tavaliselt kohandada EGFi (lihtsamate) vajaduste järgi. Mis tahes süsteemi liikmesriik kasutada otsustab, igal juhul tuleb seda kirjeldada EGFi taotluses juba selle esitamise ajal.

10.2. Küsimus: Kas liikmesriigid võivad kasutada EGFi kontrollimisel ESFi omast erinevat auditeerimissüsteemi?

Vastus: Jah. Kuid liikmesriigid peavad olema kindlad, et auditeerimismenetlused on sobivad ja läbipaistvad. Liikmesriigid võivad soovi korral komisjoni töötajatelt nõu küsida.

10.3. Küsimus: Kas hindamine toob liikmesriigi jaoks kaasa palju tööd?

Vastus: EGFi määruses on ette nähtud vahehindamine, mis peab valmima 30. juuniks 2017 ning selles analüüsitakse EGFi meetmetega saavutatud tulemuste tõhusust ja järjepidevust, ning järelhindamine (31. detsembriks 2021), milles mõõdetakse fondi mõju ja lisaväärtust (vt artikkel 20).

Need hindamised teostab komisjon välisekspertide abiga ja tihedas koostöös liikmesriikidega. Selleks peavad liikmesriigid esitama hindajatele EGFi toetust saanud töötajate nimekirjad, mis peavad olema valmis 24-kuulise rakenduseperioodi lõpus, nii et nende töötajatega saaks ühendust võtta. Lisaks võtavad hindajad liikmesriikidega ühendust, et neid küsitleda või neilt hindamisaruande kavandile kommentaare paluda. Komisjon võib kutsuda liikmesriikide esindajaid ka komisjoni töötajate korraldatud tehnilistele koosolekutele.

11. ARUANNE JA LÕPETAMINE

11.1. Küsimus: millal tuleb komisjonile esitada lõpparuanne?

Vastus: Lõpparuanne (vt EGFi määruse artikkel 18) tuleb komisjonile esitada hiljemalt kuus kuud pärast meetmete rakenduseperioodi lõppu. Lõpparuande esitamise tähtaeg on sätestatud komisjoni rakendusotsuses.

Kui liikmesriik otsustab individuaalsete meetmete paketi sulgeda enne, kui taotluse esitamisest on möödas 24 kuud, siis lõpparuande esitamise kohustus varasemale kuupäevale ei nihku.

11.2. Küsimus: Millist teavet soovib komisjon saada lõpparuandes ja mis vormis tuleb aruanne esitada?

Vastus: EGFi määruse artiklis 18 on sätestatud, et komisjonile tuleb esitada üksikasjalik teave rahalise toetuse kasutamise kohta. Lõpparuandes peavad sisalduma kõik EGFi määruse artiklis 18 loetletud teabevaldkonnad ja selle aruande peab olema kinnitanud ametnik, kes on volitatud liikmesriigi nimel aruannet esitama. See võib ametnik, kes algselt taotluse esitas, või mõni muu liikmesriigi ametiasutuste poolt määratud ametnik.

Lõpparuanne tuleks esitada veebirakenduse [SFC2014](#) vahendusel ja seal toodud vormis ning seda tuleks teha hiljemalt kuupäeval, mis on kindlaks määratud EGFi määruses ja millele on osutatud konkreetset EGFi koondamisjuhtumit käsitlevas rakendusotsuses.

11.3. Küsimus: Milliseid põhimõtteid tuleb järgida EGFi rahastatavate kulude põhjendatuse selgitamisel (artikli 18 lõike 1 punkt e)?

Vastus: Nagu on sätestatud EGFi määruse artiklis 18 lõike 1 punktis e, moodustab „selgitus, milles põhjendatakse kulusid“ lõpparuande lahutamatu osa. Liikmesriigid peaksid kasutama selgituse näidist, mis on saadaval SFC2014-s toodud lõpparuande vormi all.

Selgitust kinnitades tõendab määratud asutus, et kõik toimingud on rakendatud kohaldatavate Euroopa ja riiklike eeskirjade, EGFi määruse ja EGFi rakendusotsuses sätestatu kohaselt. Asutus tõendab veel, et kõik EGFi vahendite ülekanded on seaduslikud ja et kõik kuluaruandes esitatud kulud vastavad EGFi määruuses sätestatud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidele ning on tegelikult välja makstud.

11.4. Küsimus: Milline teave peab olema kättesaadav pärast tegevuse lõpetamist?

Vastus: Rakendusotsuses on sätestatud, et EGFi järelhindamise võimaldamiseks peab asjaomane liikmesriik komisjonile kättesaadavaks tegema kogu vajaliku teabe EGFi vahenditest toetatud meetmete ja iga meetme toetusesaajate kohta, kindlasti tuleb kättesaadavaks teha ka toetusesaajate tööhõivestaatus aasta pärast lõpparuande esitamist (toetusesaajad tuleb esitada soo ja töötajate kategooriate kaupa).

Seega peaks liikmesriik pidama andmebaasi EGFi toetust saanud töötajate kontaktandmetega (tingimusel, et toetusesaajad on sellega nõustunud), nii et hindajad saaksid valikuliselt töötajatega ühendust võtta ja aasta või kaks pärast meetmete rakendusperioodi lõppu neile nende tööturustaatus kohta küsimusi esitada. Võimalusel tuleks andmebaasi järelhindamise ajaks ajakohastada.

Lisaks on EGFi artikli 21 lõikes 5 sätestatud, et liikmesriigid peavad hoidma komisjoni ja kontrollikoja jaoks kättesaadavana kõiki kuludega seotud tõendavaid dokumente kolm aastat pärast seda, kui EGFi saadud rahaline toetus on ära kasutatud. Need dokumendid peavad olema elektroonilised.

11.5. Küsimus: Kuidas komisjon EGFi juhtumi lõpetab?

Vastus: Kui komisjon on saanud lõpparuande, kulude põhjendatuse selgituse ja sõltumatu auditeerimisasutuse arvamuse, võtab ta vastu rakendusotsuse, milles palub liikmesriigil tagastada liikmesriigi poolt kulude põhjendatuse selgituses deklareeritud kasutamata jäänud summad.

Komisjon võib paluda liikmesriigilt ka lisateavet, kui mõni aspekt aruandes või selgituses jäi talle ebaselgeks. Kui komisjonil on kogu vajalik teave olemas, lõpetab ta rahalise toetuse andmise juhtumi kuue kuu jooksul. Seda tehakse ametliku kirjaga (kiri juhtumi lõpetamise kohta). Kõik tõendavad dokumendid tuleb alles hoida kolm aastat pärast juhtumi lõpetamise kohta saadetud kirja saamist.